

בית תפארת

ליקוט מתורת רבותינו הק' לבית זוועהיל זלאטשוב זיע"א

עטרת תפארת

ד"ת מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תפארת רבותינו

ד"ת מרבותינו נבג"מ

תורת המגיד מזלאטשוב

ואהבת לרעך כמוך אני ה' (יט יח). בגמרא שבת (לא עב) מה דסנאי לך לחברך לא תעביד. פירש המנוח הצדיק מ' מיכלי זלה"ה, מה שמפסיד דביקותיך לא תעביד. ועל פי זה קיים אברהם אבינו כל התורה (יומא כח ע"ב), נמצא בו כלל כל התורה, והבן.

והדרת פני זקן (יט לב). ידוע בהדרת פני זקן מעוררים עולם זקן מלא רחמים, כמו שנאמר (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושו כתלג חיזור וכו', נראה לי ששמעתי כן מהרב המגיד מזלאטשוב כן בכיבוד אב מעוררים חכמתו יתברך שורש כל מדותיו יתברך.

יקרא דמלכא

קדושים תהיו, לשון הכנה (עי' רש"י שמות יט, י), להכין עצמו, ובח"י הבא לטהר (עי' יומא לח:), ביאה במקצת שמה ביאה (עי' זבחים לב:), ומשהו אין לה שעור למטה, ומקדשים אותו מלמעלה ג"כ אין לה שעור (עי' יומא לט:), ישוב ולא עבר (קידושין לט:), אף לא פעלו עולה בדרכיו הלכו (תהלים קיט, ג, ועי' ירושלמי קידושין א, ט), ובלא נזדמן לידו (עיי"ש בקידושין לט:), אינו נקרא הכנה, והשער הראשון הוא היראה (עי' זוה"ק ח"א יא:), ומלתא זוטרתא היא (ברכות לג:), בחי' יראי ה' הקטנים (תהלים קטו, יג), דלגבי משה בחי' עניו, והוא עצמו אינו יודע ממעלותיו שהוא עניו מכל האדם אשר על פני האדמה, וזה המה שה' אלהיך שואל מעמך (דברים י, יב).

(תשי"ח)

דבר אל כל עדת בני ישראל. רש"י, מלמד שנאמר פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה, ובמדרש (ויק"ר כד, ה) מרמז כל עשרת הדברות בפרשה זו. הענין, שהיתה פרשה זו כעין מתן תורה, ונכלל בפרשה זו הקטנה רוב גופי תורה, ולכן היתה בכינוס גדול ומחנה קדושה ששכ"י שר' בתוכה, כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך (דברים כג טו), ועי' קדושתם מתייחד הקדוש, ביניהם והם נעשים ממלכת כהנים וגוי קדוש-כי קדושה לשון הכנה והזמנה-, לפי ערך הכנתם והזמנתם של בני", כי קדוש אני, כי מצדו הקדושה תמיד מוכנה והכל לפי המקבל. והביא משל במדרש (תנחומא קדושים ב) למלך שנשא אשה אמר לה הואיל ונתקדשת לשמי אני מלך ואת מלכה, למה, שאת אשתי, כך אמר הקב"ה למשה לך וקדש את העם וכו' וגוי קדוש, למה, כי קדוש אני, וכן כל המדות הקדושים, וכל מה שאנו מונים ומחשבים המעלות בו ית' נקראת על שמינו, ואנחנו נקראים בני מלכא קדישא, כי יעקב בחר לו יח' (תהלים קלה, ד), ויעקב חבל נחלתו (דברים לב, ט), ואיתא בתניא (לקו"א פ"ח) כי אפילו לפושעי ישראל וקל שבקלים יהי' מי שיהי' הנפש שלו מספירת מלכות שבעשי' ובו מלוכש וכו' וכו' עד מלכות שבאצילות, ואין הבדל אם לבוש לבוש אחד או כמה לבושים מאחר שהמלך נתון בתוכו.

(תשי"ט)

בפרשתן כתיב (ויקרא יח, ל) 'ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני ה' אלהיכם', פרש"י, 'ושמרתם את משמרת' - להזהיר בית דין על כך. והנה ב'אור החיים' הק' פירש על זה: 'ושמרתם את משמרת' - 'יצו ה' על הגדרים השומרים לבלתי יבא להכשל בתיעוב'. על דרך זה הוא ב'ספורנו': 'ושמרתם את משמרת' לבלתי עשות מחקות התועבת' - שמרו גם את המצות שצויתו לשמירה וגדר שלא תכשלו בכל אלה.

הרי שמצינו בזה כי מלבד 'איסורי' התורה המפורשים - קבעו חז"ל 'משמרת' למשמרת' שהם גזירות ותקנות לכל יבוא האדם להתקרב ולהכשל באיסורי התורה. אשר על זה נאמר בסמוך (שם יט, ב) 'דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרתם להם קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם' - כי בכך מה שמוסיפים ישראל לשמור 'משמרת' למשמרת חוקי התורה - הרי הם זוכים לבחינת 'קדושים תהיו'.

גדרו חז"ל גדרים וסייגים כדי להרחיק את האדם מן העבירה

ואכן כן מצינו רבות בדברי חז"ל, כדאיתא במשנה (אבות פ"א, א) 'ועשו סייג לתורה' - אשר פירש על זה ה'רמב"ם' (פירוש המשניות, שם): רצה לומר, הגזירות והתקנות אשר ירחיקו האדם מן העבירות. כמו כן מצינו במשנה (ברכות פ"א, א): מאימתי קודין את שמע בערבית... וחכמים אומרים, עד חצות. רבן גמליאל אומר, עד שיעלה עמוד השחר... ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות, מצות עד שיעלה עמוד השחר... אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה'.

הרי שמצינו בזה, כי הקדימו חז"ל את ה'זמן' לקריאת שמע וכן בעוד ענינים - כדי להרחיק את האדם מן העבירה, והוא יתבאר במשל לאדם הנוהג ב'מכונות' במהירות, אשר כשהוא מתקרב למחוז חפצו, בל לו להמתין עד שיבוא ממש למחוז חפצו כי אז יהיה מאוחר מידי ולא יהיה לו פנאי לעצור במקום המבוקש, אלא כי כבר זמן מה קודם יש לו לנסוע באיטיות, כדי שיוכל לעצור כראוי בבואו למחוז חפצו. כמו כן יתבאר כי בל לו לאדם להמתין עד ה'זמן' האחרון של קיום המצוה - אשר על כן הודו חז"ל להקדים את זמן המצוה - שמה כשיתקרב ממש ה'זמן' האחרון לקיום המצוה - יאנס ולא יוכל לקיימה.

ומן הראוי לציין מה שדרשו בספח"ק על הכתוב (דברים כב, ח) 'ועשית מעקה לגנך' - כי 'מעקה' ד"ת 'הרהורי עבירה קשים מעבירה' - כי על כן יש לו לאדם לקבוע 'מעקה' וגדר, להרחיק את עצמו אף מן 'הרהורי עבירה' שבמחשבה - כדי שלא יבוא עי"ז ל'עבירה' עצמה הלילה. כמו כן יש להמליץ על הכתוב הנוכח, כי 'מעקה' עם הכולל בגימטריא 'יראה' - וזהו מורה כי מי שיש לו 'יראת שמים' ו'יראת חטא' - הרי הוא קובע 'גדרים' ו'סייגים' לכל מצות עשה שלא לאחרה, ולכל מצות לא תעשה שלא לבוא להכשל לזה ח"ו.

והנה ברבינו יונה על מסכת אבות כתב, כי יש להזהר ולקבוע גדרים וסייגים על מצוות דרבנן אף יותר ממצוות דאורייתא, כי מצוות דרבנן יש לחשוש יותר

איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, סמוך ענין לו, וכן סמך שמירת שבת למלאכת המשכן לומר שאין מלאכת המשכן דוחה שבת (שמות לה, ב ברש"י), ושניהם ענין אחד, שאם אמר לו אביו חלל השבת לא ישמע לו (רש"י).

והענין, כי בני ישראל עם קדושים נקראים קדושים, כי קדוש אני, ובני ישראל נקראים בנים למקום והוא אבינו, ותכלית הבריאה הם ישראל שהם עלו במחשבה תחילה (ב"ר א, ה), וסוף מעשה במחשבה תחילה, וע"י בני ישראל תמשך הקדושה לכל העולם, ורש"י פי' קדושים תהיו, הוו פרושים מן העריות ע"כ, והוא הדין מכל דברי חשק ותאוה שאינו מצד הקדושה, ובפרט לדברי הרמב"ן (ע"ה פ' קדושים תהיו), שצריך לפרוש ממותרות אפילו מהיתר שלא להיות נבל ברשות התורה, ולקדש עצמו מהמותר לו.

והנה כל מה שנמצא בעולם הם לבושים שונים ובהם נצוצי קדושה, והם כל חשק ותאוה או ענינים אחרים של אהבות ויראות נפולות משבירת הכלים בהתלבשותם בקליפות וסטרא אחרא ר"ל. וענין הקלי' וסט"א, אפשר להמשיל למלך מפורסם בטובתו ורצה להיטיב לבני מדינתו, הכריז שיבואו כולם אצלו ויעשה להם סעודה גדולה כיד המלך, ולעשות כרצון איש ואיש, והכין מאכלים מעדני מלך ושירות ע"י הרבה שליחים משרתים מצוינים באופן הכי נאות, וסדורים משוכללים הכל כיד המלך, הכל כדי לשמחם ולהנותם בכל מילי דמיטב. והנה נמצאים בני אדם רבים שמתענגים מטוב המאכלים, ואחרים מטיב שירותם של המגוישים והמחלקים, ועוד אחרים מכלים יפים, אבל מעט הם שיזכרו טובות המלך, אלא רובם נמשכים באהבתם להאוכל ולמגוישים ולמחלקים, ובאמת כל המשרתים מהחל ועד כלה כוונתם בתפקידם למלאות רצון המלך בכל יכולתם, וזה האיש אם משים מגמתו ומבטו לטוב. טעם המאכל או לשירותם של השליחים ולא יותר הוא שוטה ולא יחפוץ המלך בשוטים אלו וכיו"ב. והנמשל, כי בכל נמצא בעולם אשר יוכל האדם להנות הן בהיתר והן באיסור ח"ו, נלבש בהם ניצוצי קדושה, ובדבר היתר צריכים להעלותם להקדושה, ובדברי איסור צריכים להפרש מהם, ובני ישראל כולם קדושים ובתוכם השם ית' קדוש, וע"י ישראל תמשך הקדושה לכל העולם, כמו אבן השואבת להמשיך קדושת הנ"ק להרימם מנפילתם ולהביאם למקור, וע"י תפילת בני ישראל ותחינתם מעוררים רחמים רבים על אלו שנתפזרו ונתרחקו מהקדושה.

וכתיב (שמות לא, טז) לעשות את השבת, היינו שישראל עושים קדושת השבת [לפי] כמה ששומרים השבת, והשבת יזיף ופרע (עי' שבת קיט.), בחי' בן ראב, ובנ"י הם זוג של השבת (ב"ר יא, ח), בחי' יבום, שהאב נעשה בן והזוג נעשה אם (עי' זוה"ק ח"ב ק:), ואם אומר לך חלל השבת אל תשמע לו, כמו שאומר לך אל תכבד או"א. והכלל, מכל דברי קדושה שאדם עושה לבסוף הוא נהנה ממנו כמו בן נהנה מהוריו, וצריך לכבד השבת שהוא בחי' מעין עוה"ב והוא לך לאבא, ואפילו מלאכת המשכן שהיא מצוה גדולה אינו דוחה שבת וכן כיבוד או"א. שהוא מצוה גדולה אינו דוחה שבת הכל כי היא מצות כיבוד או"א נמצא עבודת האדם מלאכת הקודש מלאכת המשכן שהם תורה ומצוות, ושבת בחי' מעין עוה"ב המקשר עוה"ז ועוה"ב, ואו"א המולידים הבנים יחד עם בחי' שבת, וכולכם חייבים בכבודי.

(תשל"ג)

שוא יבוא האדם לדוש בהם בעקביו, ועל כן יש להזהר במיוחד על זה 'כי הם גופי תורה ממש'.

ואכן הנה עובדא אצל אחד מגדולי ישראל, שבשנות חולשתו לקראת יום הכיפורים קבע לו הרופא לבל יתענה בעיצומו של יום כי סכנה זה עבודו, ולמדות שחששו המקורבים שוא ביראתו של אותו צדיק לא ישמע לקול הרופא - הרי שבאמת קיבל הצדיק את דבריו, באמרו כי הקב"ה שצוה אותו להתענות ביום הכיפורים הוא הזהירו על 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם', אולם לא כן היה ב'תשעה באב' של אותה השנה, אז ביקש הצדיק שלא להתענות למדות אזהרת הרופא, וכאשר תמהו לפניו המקורבים דהלא אם ביום הכיפורים שהוא מדאורייתא שמע לקול הרופא ולא התענה - הרי שה'תענית' ד'תשעה באב' שזהו רק מ'דרבנן' - וכי לא ישמע לקול הרופא. השיב להם הצדיק, כי ההיפך הוא הנכון, דדוקא במצוות דרבנן יש להחמיר יותר שלא יבוא האדם לדוש בהם בעקביו.

והנה בשבוע הזה כאשר החלו בחיבולי הישיבות והכוללים את 'זמן הלימודים' - הרי שזהו הזמן לקבוע גדרים וסייגים, כי תמיד יש להוסיף לגדור 'משמרת' למשמרתי, ולקיים את המצוות בזמן ובשלימותן, ולהזהר ממבשולות ואיסורים - אשר על ידי זה זוכים להתקרב אל הקב"ה בבחינת 'קדושים תהיו'. ועוזר השי"ת שנוכח לישועת עולמים ולנצח נצחים.

(מתוך דא"ח בסעודה שלישית פר' אחרי - קדושים תשפ"ג)

תפארת לעושיה

ממשנתם הטוהרה של רבותינו הק'

צדיק באמונתו יחיה

אחד רצה פעם לפני ל"ג בעומר לנסוע למירון עם רבינו מוהר"ש, לכן ביום לפני ל"ג בעומר השכים קום להתפלל ולאכול פת שחרית, ולקח עמו צידה לדרך כמו שהיה צריך לאותם ימים כשלא היה עוד שום דבר במירון ואפי' טיפת מים, וגם הדרך ארך כשבוע-שמונה שעות, והלך לבית רבנו.

כשהגיע לבית רבנו ראה שאוחדים שם באמצע התפילה, שאל שם את מישהו אם מתכוונים כאן לנסוע למירון, ונענה בחיוב. שאל עם מה נוסעים, ענה ההוא אחרי התפילה כבר נראה עם מה נסע.

באותם ימים לא היה שייך לנסוע למירון בלי להזמין שבועיים קודם רכב, והנה כאן רואה הלה שמתכוונים לנסוע ואין עוד שמיץ של מזג עם מה יסעו, והוא נענה בבטחה שנוסעים, ע"כ החליט שהוא מוכרח להשאיר כאן לראות איך יפול דבר.

והי אחרי התפילה ורבנו מתיישב לאכול פת שחרית, טובל פתו בכוס מים וחלב, ועדיין הלה אינו רואה שום פתח של מוצא איך יסעו ויגיעו למירון.

והנה באמצע ברהמ"ז של רבנו נשמע מבחוץ קול של רכב החונה סמוך לבית ומצפצף, יצאו אליו, היה שם נהג ערבי ושאל אם רוצים לנסוע למירון, ענו לו בחיוב. שאלו אותו איך הוא מגיע ומה הביא אותו לכאן. ענה, שאחד ביטל לו נסיעה ומשום מה הגיע לכאן והסתובב כאן ברחובות ובלי שום סיבה נעצר כאן, ואף הוא לא יודע למה (בביתו של רבינו בחוץ לא היה שום היכר שיש כאן בית כנסת כדי שיגרום סיבה לעצור כאן). רבנו גמר לברך, יוצא הוא לחוץ ואתו עוד כמה אנשים, נכנסים לרכב שהיה של שבע מקומות ונסעו למירון להילולא דרשב"י...

תפארת המועדים

ליקוט מתורת רבותינו הק'
בעניני המועד

תפארת רבותינו

ד"ת מרבותינו נבג"מ

תורת מגיד מזלאטשוב

פעם אחת בסעודת ל"ג בעומר שהיה אצל הרב הקדוש המגיד הקדוש מזלאטשוב זצוק"ל, והיה לו אז התפשטות הגשמיות, וראה את התנא רבי שמעון בר יוחי ע"ה, וצוה זצ"ל לתת לו ספר הזוהר ללמוד בו, ופתח הספר והתחיל ללמוד בתחלתו, על השער של הספר בזה הלשון, ספר הזוהר, היינו שמאיר ומזהיר, מהתנא אלקי, היינו ששונה ומלמד לעבוד להקדוש ברוך הוא, ומי הוא זאת, רבי שמעון בר יוחי, וסיים בזה הלשון: אמת, רבי שמעון בר יוחי " ווי וואלטין מיר אויסגעזעהען אהן דיר. ווי וואלטס דו אבער אויסגעזעהען אהן אונז" [איזה צורה היה לנו בלעדיך, אבל מכל מקום גם איזה צורה היה לך בלעדינו], ומרוב התלהבות קפץ ועלה על השולחן ורקד שם.

נהירא ששמעתי מפי מורי רבי מוה"ר מרדכי מקרעמניץ ז"ל איך ששמע שגדול הדור אחד רוצה לבטל, או ביטל שמחת ל"ג בעומר, וקיבץ אנשים ונשים, שהיה נדמה בעיניו כהוללות ח"ו ולשמחה זו מה עושה, ונגזר עליו גזר דין וכמדומה לי שלא השלים שנתו רח"ל.

יקרא דמלכא

בשבוע הקודם פ' אח"ק מדבר מעבודת יוכ"פ יחד עם פ' קדושים, היות ביוכ"פ יום קדוש ויום כפרה סליחה ומחילה ונתעלין במדריגה גדולה כמלאכים, ותמיד כשמתעלין צריכין ליזהר שלא ליפול ממדרגתם כדכתיב (תהלים כד, ג) מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו, וזה להזהיר גדולים על הקטנים, גדלות המוחין על קטנות המוחין. והעצה להלביש החמימות בעבודה ובמצות. (ראה ספה"ק קדושת לוי שבועות עפ"י דברי הרמב"ן עה"פ (שה"ש ה, ד) מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ).

ובפרשת אמור הנוכחית נמצאים בו כל המועדים, והקריאה מעורר הזמן. וכן במירון אצל התנא רשב"י נאספין כל הקדושות מכל השנה בפעם אחת (ובכת"י רבינו הוסיף - ובקדושת אותו היום (ל"ג בעומר) נעשה ונתקן כל התיקונים של אותם ימים טובים ביחד, כל אחד ביומו, נעשה כאן בזמן אחד, וכפרת העוונות העולה על כולנו, על כל הבאים להשתתף ולהסתופף בצילו בהילולא דהתנא הקדוש הרשב"י זי"ע) ונתגדלה אש המדורה והתעוררות הקדושה והשמחה בזכות ההילולא דבר יוחאי. ואיתא (רמב"ן ויקרא כג, לו) מפסח עד שבועות נקראים הימים חול המועד. ושבועות יום מתן תורה נקרא עצרת. ולהזהיר גדולים על הקטנים, גדלות המוחין על קטנות המוחין, להזהר מנפילה. וימי הספירה הם לתקן ולעלות יותר וכל יום מצות עשה חדש לספור ספירת העומר וסגולת הספירה להתטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה, והקדושה של מעלה בחי' שבת קודש שהמקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה דהמקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה (יומא לט.).

ואיתא (זוה"ק ח"ג כט.) הצדיק נקרא שבת, וימי הספירה נקראים שבתות כי מתחילין לספור ממחרת השבת עד ממחרת השבת ויחד הם שבע שבתות תמימות, כי מקבלים תמימות מהצדיק הנקרא תמים ונקרא שבת. כי ענין שבת כוחו להתפשט לימים לשבועות לשנים ולשמיטות וליובלות, זה בבחי' הזמן, גם המקום בחי' ארץ הקודש נקרא שבת-והיתה שבת הארץ (כח, ו). ועיקר מעלת השבת כי לא צריכים איתערותא דלתתא, כי כל העולמות ועולם התחתון בכלל,

עטרת תפארת

ד"ת מכ"ק מורן אדמו"ר שליט"א

מצינו בכתבי הרה"ק בעל בני יששכר זיע"א ובכתבי הרה"ק בעל חתם סופר זיע"א, כי הנה איתא (אבות פ"ב, ח - ט) רבי אלעזר בן ערך לימד כי 'לב טוב' היא המדה הטובה והראויה שיבור לו האדם, ובה יש להמליץ כי מדת 'לב טוב' מרומזת בימי ספירת העומר, כי הימים שבין פסח לל"ג בעומר עולים 'ל"ב', ואילו הימים שמל"ג בעומר לחג השבועות עולים 'טו' ב'.

והנה יש לקשר למה שדרש בפרי צדיק על מה שאמר התנא האלוקי רשב"י, במשנה (אבות ד, יג), רבי שמעון אומר שלשה כתרין הם כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן - כי הנה בימי ספירת העומר מרומזים ג' עמודי העולם שעליהם העולם עומד הלא הם התורה והעבודה וגמילות חסדים שהם מכוונים כנגד ג' כתרין אלו, כי שש עשרה הימים הראשונים מכוונים כנגד עמוד התורה הלא הוא כתר תורה, ושש עשרה הימים שלאחמ"כ מכוונים כנגד עמוד העבודה הלא הוא כתר כהונה, כי כן העבודה בבית המקדש נעשתה על ידי הכהנים, ושש עשרה הימים הסמוכים ליום מתן תורה - מכוונים כנגד עמוד גמילות חסדים הלא הוא כתר מלכות, ואילו כתר שם טוב עולה על גביהן הוא מכוון כנגד ל"ג בעומר.

נמצאים דבריו שאמר כי יום ל"ג בעומר מכוון כנגד 'כתר שם טוב' - מכוונים למה שהובא בסמוך כי יום ל"ג בעומר הוא אמצעיותו של 'לב טוב', ויש להמליץ כי כן על ידי לב טוב דהיינו מדות טובות זוכים לכתר שם טוב.

ל"ג בעומר מורה על ההודיה להקב"ה מתוך ביטול והכנעה

הנה הספירה ביום ל"ג בעומר מכוונת למדת 'הוד שבחוד', ויש לדרוש כי תיבת 'הוד' יש לה כמה משמעויות, כי מלבד הפשט הפשוט של 'הוד' שהוא מורה על בחינת 'הדר' ויפוי, וכמו שאומרים (ומר 'בר יוחאי') 'שם קנית הודך והדרך', הרי ש'הוד' מורה על ה'הודיה' שמורה האדם למטיבו על הטוב אשר גמלו, וכן מורה 'הוד' על משמעות 'מודה', שזהו תנועת ביטול והכנעה, כאשר מודה לחבירו כי האמת הוא בידו, ויש לדרוש כי שניהם יחדיו משולבות, כי כן ההודיה להקב"ה צריכה להיות מתוך ביטול והכנעה.

ולהרחיב במהות 'הוד' שהיא הודאה להקב"ה מתוך ביטול והכנעה, בהקדים מה שנכתב קודם פרשת המועדים שבפרשת אמור, 'שור או כשב או עז כי יולד' (ויקרא כב, כז), ויש לדרוש מה שייכות יש לכתוב זה עם פרשת המועדים. ובספה"ק ביארו כי ה'שור' מרמז על אברהם אבינו, כי כתיב בו (בראשית יח, ז) 'ואל הבקר רץ אברהם' כדי לקיים מצות הכנסת אורחים, ואילו ה'כשב' מרמז על יצחק אבינו שבשעת עקידתו נאמר (בראשית כב, יג) 'והנה איל אחד נאחו בסבך בקרניו', וה'עז' מרמז על יעקב אבינו שכאשר ביקש לקבל את ברכות אביו קודם יצחק, הלביש מעליו בגדי גדי - והרי זה מרמז על כך כי כל המועדים שבידנו הם בכח מסירות נפשם של האבות הק', ששללו עבורנו דרך חיים.

ובסמוך כתיב (ויקרא, כב, כט) 'וכי תובחו וזבח תודה לה' לרצונכם תזבחו', והנה לכאורה יש לדקדק, דהלא פשוט הדבר שכאשר מביא האדם קרבן 'תודה' הרי הוא עושה זאת מרצונו, ויש לבאר כי ה'תודה' הוא מלשון 'מודה', שמודה האדם לזולת שהצדק הוא בידו, שהוא תנועת ביטול והכנעה, כי כן ההודיה להקב"ה צריכה להעשות מתוך ביטול והכנעה.

ובזאת יש לפרש את המשך הכתוב 'לרצונכם תזבחו' - בהקדים מה שאומרים

המשך - תפארת רבותינו

ביום שבת קודש כולם נתעלין מאליו. כמו הבריאה שהיתה בלי איתערותא כי לא היה עדיין מי שיעורר לכן הוטבע שכל שבת קביעא וקיימא (פסחים קיז:), לעלות כל העולמות מאליו וזאת המתנה שבבית גנזיו-שבת קודש (עי' שבת י:), ניתן לישראל לבן זוג (עי' ב"ר יא, ח.).

וכל בחי' שבת היינו הת"ת בני ישראל, הארץ, והזמן, הספירה, והשמיטה, והיובל, כולם מקבלים שמירה כמ"ש (שמות לא, יד) ושמרתם את השבת, ואיתא בגמרא (שבת סט:), ושמרו בני ישראל את השבת-ואת שבתותי תשמורו, שמירה אחת לשבתות הרבה ושמירה אחת לכל שבת ושבת, היינו שמירה בכלל שמירה בפרט, בכלל, שכולן נתעלין בקדושה של מעלה עם הצדיק שנקרא שבת, ושבת צריכה שמירה, ובפרט. הארץ צריכה שמירה מהשונאים, בני ישראל צריכים שמירה מהשונאים, וע"י התקשרות עם הצדיק התנא רשב"י הנקרא שבת תמים נזכה לשמירה בכלל ובפרט. וגם ע"י השבת, בחי' ברית כמ"ש (שמות לא) לעשות את השבת לדורותם ברית עולם ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם, והארץ נקרא נחלה ומנוחה (דברים יב, ט) כמו ששבת נקרא יום מנוחה, לכן צריכים להתברך בשבת שלום ומבורך ומנוחה לחיי עולם.

(פרשת אמור - ל"ג בעומר באתרא קדישא מירון תשל"ד)

תפארת לעושיה

ממשנתם המהורה של רבותינו הק'

הנהגות רבינו פוהר"ש בציון התנא האלוף רשב"י

עלי' לצירון

בשנת תשנ"ה שנדע האחרונה של רבינו עלי' אדמות כמה שבועות לפני ל"ג בעומר היה פאוד חלש, ביקש פאחד מבאי ביתו שיבקש עבורו שיזכה לנסוע לציון הרשב"י בל"ג בעומר.

הנסיעה לצירון

סיפר הרה"צ רבי אלי' ראטה דצ"ל שפעם כשנסע עם רבינו לציון הרשב"י בצירון, הבחיין רבינו עלי' שהוא מודאג קצת, אמר לו: כשנסעים לרשב"י צריך להיות שמח.

ה' נוסע בל"ג בעומר לצירון להילולא דרשב"י על אף התנאים הקשים של הנסיעה בימים ההם ולפעמים גם המאורעות הקשים שפקדו את ארץ ישראל אז.

העליה לרגל

אמר שהעליה לצירון בל"ג בעומר הוא בחי' של עליה לרגל.

בגדים לפדורה

פעם בהיות רבינו בל"ג בעומר, על קברו של התנא רבי שמעון בר יוחאי בצירון, פשט רבנו את אפודתו מעליו והשליכה לתוך המדורה.

הוצאות מירון

הוצאות הנסיעה לרשב"י נכללות בהוצאות שבת ויו"ט שאין תחזת קצבה.

ציון הרשב"י

אמר בצירון להרה"צ רבי אלי' ראטה דצ"ל שאפי' יסגרו עיניו בנפחית ויכניסו אותו כך לציון הרשב"י ירגיש שרבי שמעון טמון כאן.

הנהגות בצירון

דרכו בקודש היה לנסוע בכל ל"ג בעומר לצירון, והיה מגיע שם ביום והיה נשכב שם בחצר הרשב"י על הספסל של החאלאקע'ס בערך כחצי שעה, ונכנס לציון הקדוש ושהה שם כמה רגעים ויצא.

תגלחת ל"ג בעומר

אחד שנולד בתשרי והוריו באו לשאול את רבינו מתי לעשות לו החאלקה, אם ל"ג בעומר שלפניו או ל"ג בעומר שלאחריו, והורה לעשות ל"ג בעומר שלפניו.

המשך - עטרת תפארת

במועדים 'אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו', והנה לכאורה זה כפל לשון כי כן שבחר הקב"ה בנו - הרי שממילא משמע כי עשה זאת מחמת שאוהב הוא אותנו ורוצה בנו. ויש לבאר כי 'אתה בחרתנו' עולה על יציאת מצרים, שלמרות ש'הללו והללו עובדי עבודה זרה' - שכמעט לא היה ניכר הבדל בינם לבין המצריים, בחר הקב"ה בנו והוציאנו ממצרים, ואילו 'אהבת אותנו' עולה על שעת קבלת התורה, כאשר מכל העמים רק בני ישראל רצו לקבל את התורה, ורצית בנו' - עולה על עצם הרצון של הקב"ה בבני ישראל, כי יש רצון שהוא רצון פשוט בלי הסברים, כי כן רצה הקב"ה בבני ישראל בפשיטות אף בלא שום סיבה. וזהו יתבאר ענין 'לדצונכם תובחו' - כי צריך האדם לקיים את המצוות ברצון פשוט, לא מפני הכרת הטוב להקב"ה על הטוב אשר עשאו, אלא רק מפני רצון פשוט שרוצה האדם לעבוד אותו יתברך באמת.

ונשוב לענין ההודיה לה' מתוך ביטול והכנעה המדומים 'וכי תובחו זבח תודה לה' - כי אכן כך מצינו אצל דוד המלך שאמר 'אנא ה' כי אני עבדך, אני עבדך בן אמתך', ומתוך הרגשה זו הודה להקב"ה באומרו 'לך אובח זבח תודה'.

ואכן כאשר יאחז האדם במידת 'הוד' - שהיא ההודיה להקב"ה, כאשר יודה לה' על כל נשימה ונשימה, ומתוך תנועת 'מודה' דהיינו ביטול והכנעה, הרי שיוכה לכל ההשפעות שאפשר לפעול ביום קדוש זה.

'הוד שבהוד' מורה על קודם הקדשים ועל הגאולה

עוד להרחיב במהות בחינת 'הוד', כי הנה אמרו חז"ל כי 'הוד' זה בית המקדש, ואילו 'הוד שבהוד' היינו קודש הקדשים, ועל כן אומרים (בפיוט 'בר יוחאי') 'בר יוחאי בקודש הקדשים', כי כן ביום זה שורר בחינת 'הוד שבהוד' המורה על קודש הקדשים.

עוד יש לדרוש כי 'הוד' עולה כמנן ט"ו, ואילו פעמיים 'הוד' עולה כמנן שלושים, והנה ידוע כי לעיתים לבוא יהיה השם שלם, דהיינו ששמו יתברך יהיה באותיות 'הי"ה', וזהו כמו שכתוב (זכריה יד, ט) 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', והרי 'יהיה' הוא עולה כמנן שלושים, נמצא כי 'הוד שבהוד' מורה על הגאולה העתידה במהרה בימנו.

חשיבות תפלת 'ברוך שמי'

הנה בעל ההילולא - התנא האלוף רבי שמעון בר יוחאי, תיקן תפלה קדושה שנוהגים לאומרה בשעת פתיחת הארון קודש - הלא היא תפלת 'ברוך שמי', אשר בחשיבות ענין זה אמר רבי שמעון בר יוחאי (זוה"ק ח"ב, רל): כד מפקין ספר תורה בצבורא למקרא ביה, מתפתחין תרעי שמיא דרחמין, ומעוררין את האהבה לעילא, ואבעי ליה לבר נש למיסר הכי, בריך שמיא דמארי עלמא, בריך כתרך ואתרך וכו'. ואז מבקש האדם בקשותיו בכח שהוא 'עבדא דקדושא בריך היא' - הרי שרק בכח ההכנעה להקב"ה אפשר לפעול את כל הישועות.

ובזאת באתי לעורר על זה, כי הנה לפעמים בשעת פתיחת ספר תורה אינם שמים לב לשעת הכבוד הלזו, ואומרים תפלה זו במהירות ובעל פה, ובזאת הוי היום הזה זמן מסוגל להתחזק בתפלת 'ברוך שמי', שיאמר אותה האדם מתוך כוונה וידיעת פירוש המילות, ואז יזכה האדם לכל ההשפעות הטובות הכתובות בה.

יעזור השי"ת שנובה להיות עבדים נאמנים לו יתברך, ותמיד להודות לו בשיד וקול זמר, ובכך נזכה לכל ההשפעות הטובות, ונזכה לשבת בבית ה' ולעסוק בדברי תורה, כי כן מסוגל האי יומא לבר, כמדומז בכתוב (תהלים צב, יד) 'שתולים בבית ה' כי ר"ת של תיבות אלו הוא ר"ת רבי שמעון ב"ר יוחאי, עדי נזכה לגאולה השלמה במהרה בימנו, אמן..

(מתוך דא"ח בשוה"ט ליל ל"ג בעומר תשפ"ג)

יו"ל ע"י מכון ספרי בית זוועהיל

msbz1020@gmail.com

רח' שמואל הנביא 73 (פינת יחזקאל) ירושלים